

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

1. ОБЩО ОПИСАНИЕ	
Приоритетна ос № и наименование	2. ОБРАЗОВАНИЕ И УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ 3. ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА ЗА АКТИВНО СОЦИАЛНО ПРИОБЩАВАНЕ
Инвестиционен приоритет № и наименование	<p>ИП 10i - Намаляване и предотвратяване на преждевременното напускане на училище и насърчаване на равния достъп до висококачествено предучилищно, основно и средно образование, включващо (формални, неформални и самостоятелни) начини на учене за повторно включване в образователната система и системата на обучение.</p> <p>ИП 10iii - Подобряване на равния достъп до учене през целия живот за всички възрастови групи чрез формални, неформални и самостоятелни начини, усъвършенстване на знанията, уменията и квалификацията на работната сила, и насърчаване на гъвкави начини за учене, включително чрез напътствия за кариерно развитие и валидиране на придобитата квалификация.</p> <p>9ii. Социално-икономическо интегриране на маргинализираните общности, като например ромите.</p>
Специфична цел № и наименование	<p>Специфична цел 1 на инвестиционен приоритет 10i.</p> <p>Подобряване на постиженията на децата и учениците в овладяването на ключови компетентности.</p> <p>Специфична цел 2 на инвестиционен приоритет 10i.</p> <p>Намаляване броя на преждеременно напусналите училище и устойчиво задържане на учениците в образователната система.</p> <p>Специфична цел 2 на инвестиционен приоритет 10iii.</p> <p>Повишаване на участието в продължаващо обучение и надграждане на знания, умения и компетентности на обхванатите от дейности по ОП.</p> <p>Специфична цел на инвестиционен приоритет 9ii.</p> <p>Повишаване броя на успешно интегрираните чрез образователната система деца и ученици от маргинализирани общности, включително роми.</p>
Наименование	Подкрепа за успех
Кратко описание и аргументация за изпълнение	<p>Целта на процедурата е да се подпомогне равният достъп до качествено образование и по-пълното обхващане на учениците в училищното образование чрез дейности за преодоляване на затруднения в обучението и пропуски при усвояването на учебното съдържание, както и за развитие на потенциала и възможностите им за успешно завършване на средно образование и за бъдеща социална, професионална и личностна реализация.</p>

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

	<p>Процедурата е насочена към намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система и системата на обучение, както и към повторното им включване. Фокусът на операцията е към ученици в начален и прогимназиален етап на основното образование, като в зависимост от индивидуалните потребности ще се извършват дейности за допълване, развитие и надграждане на компетентности, придобити в задължителните часове, както и за мотивиране на учениците за задържане в училище и за предотвратяване на преждевременното напускане. Акцент на операцията са и ученици от маргинализирани групи¹ като например роми, които са най-представени сред преждевременно напусналите образование и отпадащи от училище, което ги поставя в най-висок риск от бедност и социално изключване. За кризисната 2020 г. поради COVID-19 по данни на НСИ² над 28% от лицата на възраст 0-17 г. са в риск от бедност. Най-засегнати от дистанционната форма на обучение са най-уязвимите групи, потвърдено и от анализа на обучението от разстояние в електронна среда (ОРЕС), изготвен от МОН³. При учениците от маргинализираните общности, като например ромите, последствията от кризата от COVID-19 намаляват значително достъпа до качествено образование поради рязко влошаване на социално-икономическите характеристики на средата, водещи до системни пропуски в усвояване на учебно съдържание, затруднена социализация и ниска ангажираност в образователния процес, повишен риск от отпадане от образование и социално изключване.</p> <p>В България са създадени нормативни условия за равен достъп до образование на всички деца и ученици и се провеждат целенасочени политики за осъществяване на всеобщо, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Независимо от това намаляването на дела на отпадащите от училище и на преждевременното напускане на училище са едни от най-сериозните проблеми, които България трябва да реши. В периода от 2014 г. до 2016 г. у нас е налице негативна тенденция, отнасяща се до повишаване дела на</p>
--	---

¹ За целите на тази операция под ученици от маргинализирани групи, като например роми, следва да се разбират ученици от територии и училища с висока концентрация на ученици от уязвими групи, живеещи в условия, ограничаващи достъпа им до качествено образование и/или с трудности в обучението, възпитанието и социализацията, които са застрашени от отпадане от образование и социална изолация, вкл. такива, за които българският език не е майчин.

²

<https://www.nsi.bg/bg/content/8252/%D1%81%D0%BE%D1%86%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%BE-%D0%B2%D0%BA%D0%BB%D1%8E%D1%87%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5-%D0%B8-%D1%83%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%8F-%D0%BD%D0%B0-%D0%B6%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%82>

³ „Обучение от разстояние в електронна среда 2020-2021: Последствия и поглед напред“ - Основни тенденции в системата на образованието по време на пандемията от COVID-19 и препоръки за ефективно и безопасно протичане на учебната 2021/2022 година, юли 2021 г., <https://www.mon.bg/bg/news/4268>.

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

	<p>преждевременно напусналите училище – съответно от 12,9% до 13,8%. Прогнозните данни на Евростат⁴ за 2017 г. относно стойността на този дял са 12,7% (стойност, която е с 1,1 процентни пункта по-ниска от стойността през 2016 г.), но това още не е повод за оптимизъм, тъй като ще се окаже трудно да бъде постигната националната цел от 11%, заложена в Националната програма за реформи „България 2020“. Други значими фактори за преждевременното напускане на училище и за отпадане от училище са трудности от образователен характер и във все по-голяма степен – емигриране (факторът, на който се дължи повече от половината от броя на отпадналите). Негативна тенденция се наблюдава и относно броя на напусналите образователната система – по данни на НСИ от учебната 2012/2013 до учебната 2015/2016 година този брой се увеличава, като съответно за учебните години в рамките на периода той е: за 2012/2013 – 17 571, за 2013/2014 – 17 794, за 2014/2015 – 21 146 и за 2015/2016 – 21 170.</p> <p>Допълнително предизвикателство пред образователната система са резултатите в областта на четенето, математиката и природните науки на 15-годишните български ученици, взели участие в международното изследване (PISA 2015), които в доклада на ЕК за образование и обучение 2017 г. са оценени като едни от най-ниските в ЕС. Причините за това са редица образователни и социално-икономически фактори⁵, сред които основно място заемат характеристиките на семейната среда – професионалният и образователният статус на родителите, културните традиции, структурата на семейството, езикът, който се говори в семейството. От проведеното проучване PISA 2015 е установено, че ниските образователни резултати са широко разпространени сред учениците в неравностойно положение. Около 60% или повече от уязвимите ученици в социално-икономически план не постигат минимално равнище на уменията по четене (65%), математика (62,6%) и природни науки (59%). Ниските резултати са особено значими за учениците в неравностойно положение, но са относително високи и за целия социално-икономически спектър. Освен от социално-икономическия статус, лошите резултати на България според PISA са обусловени и от фактори в системата на образованието, като учебни програми, учебници и преподаване. На този фон в специфични за държавата препоръки в рамките на европейския семестър през 2017 г. от Съвета на ЕС е отправен призив към България да увеличи предоставянето на качествено общо образование, в т.ч. за ромите. В тази връзка успешното внедряване на новите учебни програми и осигуряването на допълнително обучение по</p>
--	--

⁴ прогнозните данни са към април 2018 г.

⁵ https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/monitor2017-bg_bg.pdf

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

	<p>български език, по математика и други учебни предмети е от съществена важност.</p> <p>В изпълнение на националните политики за намаляване на ранното отпадане от образователната система е разработена и приета Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, която класифицира училищата в зависимост от нивото на концентрация на ученици в риск от ранно отпадане. Данните сочат, че към настоящия момент 940 училища са с висока концентрация на ученици в риск от ранно отпадане, които са групирани от 1-ва до 5-та група съгласно класификацията на Наредбата. Настоящата операция цели обхващане на тези училища, както и други 560 училища с по-ниска концентрация на ученици в риск от ранно отпадане, делът на които е минимум 2% от общия брой на учениците в съответното училище.</p> <p>В изпълнение на Решение № 373 на Министерския съвет от 05.07.2017 г., е създаден Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, който е насочен към децата и учениците, които не са обхванати в образователната система, са в риск от отпадане от училище, са преждевременно напуснали училище или не могат да бъдат открити на постоянния им или на настоящия им адрес и цели намаляване на дела на учениците, преждевременно напуснали образователната система. Към настоящия момент около 22 000 ученици са реинтегрирани в образователната система в резултат на изпълнението на Механизма. Тези ученици се нуждаят от подкрепа с оглед трайното им задържане в образователната система. Мерките по настоящата операция са насочени към тези ученици, както и към учениците в риск от отпадане (около 120 000 ученици) от училищата с висока концентрация, класифицирани в Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.</p> <p>Анализите показват, че около 25 % от учениците в България са в риск от отпадане. Основни причини за това са липсата или ниското ниво на базови компетентности у тях и наличие на системни пропуски в обучението по български език и математика. С оглед преодоляване на негативната тенденция операцията ще приложи диференциран подход към всеки ученик в зависимост от индивидуалните му потребности и степента на трудностите в обучението, включително чрез дейности по кариерно ориентиране за учениците в риск от ранно отпадане, обучаващи се в училищата от 1-ва до 5-та група.</p> <p>Кариерното ориентиране е важен елемент от мерките за намаляване на броя на ранно отпадналите от образователната</p>
--	---

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

система ученици, по-конкретно при прехода от прогимназиален етап към първи гимназиален етап на образование. В рамките на настоящата операция дейностите по кариерно ориентиране ще бъдат насочени към ученици от прогимназиален етап (5-ти до 7-ми клас), обучаващи се в училища с висока концентрация на ученици в риск от ранно отпадане. Тези дейности имат за цел да мотивират и насочват към системата на професионалното образование учениците в риск от ранно отпадане, включително чрез дейности, базирани на обучителната система по STEM, което от своя страна ще спомогне за намаляване броя на учениците, които нямат завършено средно образование. Настоящата операция отчита добрите практики по плана на Ирландия за осигуряване на равенство на възможностите в училищата (Delivering Equality of Opportunity in Schools) и опита от изпълнението на проект BG05M20P001-2.004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час) – фаза 1“ по ОП НОИР като поставя приоритет върху образователните потребности на учениците в риск от ранно отпадане от образователната система.

Освен на ниво ученик, операцията прилага диференциран подход и на ниво училище в зависимост от групата, в която е класифицирано училището съгласно Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. За да се гарантира ефективността на операцията и да се осигури устойчивост на резултатите, в рамките на операцията ще бъде разработена специфична методика (инструментариум) за идентифициране на учениците в риск от ранно отпадане, техните конкретни потребности и за предоставяне на индивидуална подкрепа.

За постигане на целите на операцията са планирани и дейности за работа с родителите на децата в риск от ранно отпадане чрез включване на представители на неправителствени организации, образователни медиатори, социални работници, ромски авторитети и лидери и др.

Дейностите по предоставяне на индивидуална подкрепа на учениците в риск от отпадане ще се извършват извън учебните часове (включително и през периода на ваканции), а за учениците в начален етап на образование (от I-ви до IV-ти клас включително), дейностите ще се извършват в рамките на целодневната организация на учебния ден, но извън учебните часове.

Допълнително процедурата ще допринесе за постигане на целите, заложи в Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014 – 2020 г., Националната

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

	стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014 – 2020), Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020).
Демаркация	Процедурата отчита резултатите по операция за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП НОИР 2014-2020 г. BG05M20P001-2.004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час) – фаза 1” и допълва изпълнението на национални програми, включително: „Без свободен час“; „С грижа за всеки ученик“, „Осигуряване на съвременна образователна среда“ – модул 3. „Подкрепа на целодневното обучение“, и допълнителното обучение по български език, финансирано със средства от държавния бюджет за работа с ученици от уязвими групи.
Продължителност	41 месеца, но не по-късно от 31.12.2022 г.
Териториален обхват	Дейностите ще се изпълняват на територията на Република България
Начин на реализация	Процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ съгласно разпоредбите на чл. 25, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 2, т. 2 от ПМС № 162 от 05.07.2016 г.
Бюджет до (в лева)	140 923 698 лв.
2. СПЕЦИФИЧНИ КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ	
Допустими бенефициенти (кандидати и партньори)	<u>Конкретен бенефициент:</u> Министерство на образованието и науката
Изисквания към бенефициентите (кандидати и партньори) (ако е приложимо)	Министерството на образованието и науката реализира проекта чрез дирекция „Управление и изпълнение на проекти“ в училища в системата на училищното образование. В съответствие с §6 от Допълнителните разпоредби на ЗУСЕСИФ, регионалните управления по образованието и държавните и общинските училища могат да участват в техническото и/или финансовото изпълнение, включително да извършват разходи по проекти с конкретния бенефициент – Министерството на образованието и науката.
Допустими дейности	1. Изработване на инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система и за диференциран подход при определяне на потребностите им от предоставяне на индивидуална подкрепа. 2. Организиране и провеждане на обучения на педагогическите специалисти за прилагане на инструментариума за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система и за диференциран подход при определяне на потребностите им от предоставяне на индивидуална

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

	<p>подкрепа, както и други видове обучения на педагогически специалисти, според естеството и спецификата на идентифицираните нужди на учениците, които следва да бъдат в съответствие с плана за квалификационна дейност на съответното учебно заведение.</p> <p>3. Осъществяване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците в съответствие с чл. 17 и чл. 27 от Наредбата за приобщаващото образование чрез допълнително обучение по учебни предмети за превенция на обучителни затруднения и/или за преодоляване на системни пропуски при усвояването на учебното съдържание⁶, както и допълнителни дейности, които са пряко насочени към преодоляване на обучителни затруднения по определените предмети.</p> <p>3а. Осъществяване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците от маргинализираните общности като например роми, за преодоляване на натрупани обучителни затруднения и системни пропуски поради кризата от COVID-19 за намаляване риска от преждевременно напускане и отпадане от образование⁷.</p> <p>Допустими са допълнителни обучения, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • по български език и литература и по математика – за началния етап; • приоритетно по български език и литература, по математика и по природни науки – за прогимназиалния и за първи гимназиален етап; • по други учебни предмети, в т.ч. и от професионалната подготовка, по които учениците имат натрупани пропуски, които довеждат до ниски образователни резултати и до невъзможност да завършат успешно клас, етап или степен, което води до демотивация и отпадане от училище;
--	---

⁶ Съгласно Наредбата за приобщаващо образование, приета с ПМС № 232/20.10.2017 г., допълнителното обучение по учебни предмети, ще бъде насочено и към ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет.

⁷ Дейност 3а. се осъществява чрез допълнителни обучения по учебни предмети Български език и литература (БЕЛ) и математика за преодоляване на системни пропуски при усвояването на учебното съдържание от ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система, които се обучават в училища с висока концентрация на ученици от уязвими групи, които по време на преустановените присъствени учебни часове в училище вследствие на въведените противоепидемични мерки в страната не са участвали в обучение от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на ИКТ или частично са се обучавали с учебни материали на хартиен носител. Предвижда се: допълнителни обучения по БЕЛ и по математика – за ученици от началния етап на основното образование, за учениците от прогимназиалния етап и от първия гимназиален етап, по които учениците имат натрупани пропуски, които са причина за ниски образователни резултати и за невъзможност да завършат успешно клас, етап или степен; по български език - за ученици, за които българският език не е майчин.

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

	<ul style="list-style-type: none"> по български език като чужд – за ученици, за които българският език не е майчин, с цел подкрепа на приобщаването им. <p>С оглед проследяване на постигнатия напредък по придобиване на базови компетенции от ученици в риск от отпадане от образователната система, педагогическите специалисти следва да извършват регулярното му отчитане /на годишна база/ посредством проследяване на индивидуалния план на ученика, включване на родителите /при необходимост/ и др.</p> <p>4. Допълнителни обучения във втори гимназиален етап за преодоляване на пропуски при усвояването на учебното съдържание и/или за актуализация на компетентностите с цел успешно полагане на държавния зрелостен изпит по български език и литература, както и държавни зрелостни изпити по други предмети от общообразователната подготовка;</p> <p>4а. Допълнителни обучения във втори гимназиален етап на ученици от маргинализирани общности за преодоляване на пропуски поради кризата от COVID-19 с цел успешно полагане на ДЗИ по български език и литература за придобиване на гимназиално образование⁸.</p> <p>5. Осъществяване на обща подкрепа чрез осигуряване на занимания по интереси за стимулиране на творческите изяви и за повишаване на мотивацията за учене – за учениците от училищата с по-ниска концентрация на ученици в риск от ранно отпадане (минимум 2% от общия брой на учениците в съответното училище), в т.ч. и тези, участващи в дейност 3.</p> <p>Изпълнението на дейността има допълващ характер към мерките по операцията и не следва да надвишава 15% от общия бюджет.</p> <p>6. Осъществяване на обща подкрепа чрез кариерно ориентиране с цел подготовка за преход към следваща степен, за мотивация за продължаване на образованието, за участие на пазара на труда, кариерно ориентиране за учениците от прогимназиалния етап на образование (от 5-ти до 7-ми клас) посредством централните за подкрепа за</p>
--	---

⁸ Дейност 4а е насочена към ученици, които се обучават в училища с висока концентрация на ученици от уязвими групи, от класовете от втория гимназиален етап на образование, които по време на преустановените присъствени учебни часове в училище вследствие на въведените противоепидемични мерки в страната не са участвали в обучение от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии или частично са се обучавали с учебни материали на хартиен носител. Дейността се осъществява чрез провеждане на допълнителни обучения за преодоляване на пропуски при усвояването на учебното съдържание с цел успешно полагане на държавния зрелостен изпит (ДЗИ) по български език и литература.

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

	<p>личностно развитие, включително и по обучителната система STEM и др.</p> <p>7. Дейности за работа с родителите чрез включване на образователни медиатори, социални работници, ромски авторитети и лидери, представители на неправителствени организации и др. заинтересовани лица в образователния процес и насърчаване на сътрудничеството с педагогическите специалисти за намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система от учениците.</p> <p>7а. Целенасочена работа с родители на ученици от маргинализирани групи, като например ромите, за намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система на учениците в риск от отпадане чрез включване на образователни медиатори/социални работници⁹.</p> <p>8. Участие в междуучилищни дейности по т. 3, 4 и 5. Отделното училище ще може да инициира изготвянето на междуучилищна програма, да се включва в такава предложена от друго(и) училище(а) или да се присъедини към дейности, чиито реализация е вече стартирала.</p> <p>Освен горепосочените допустими преки дейности проектното предложение задължително трябва да включва и непреки дейности за организация и управление и информация и комуникация.</p>
Допустими целеви групи (крайни бенефициенти)	Ученици в риск от отпадане ¹⁰ , ученици, на които е необходимо предоставяне на услуги по кариерно ориентиране в прехода от

⁹ Акцентът на Дейност 7а е работа с представителите на маргинализирани общности, с фокус върху тези, които възпрепятстват децата си от посещение на училище или изцяло не осъзнават/неглижират ползите от образование, както и за включване на родителите на ученици от маргинализирани групи в живота на училищната общност. Дейността е насочена към училищата с висока концентрация на ученици от уязвими групи и към училищата с по-ниска концентрация на ученици в риск от ранно отпадане. Основна роля в изпълнението на дейността имат образователните медиатори/социалните работници, които да подпомогнат приобщаването на родителите към образователния процес, да подпомагат и мотивират учениците, с фокус върху тези, които по време на преустановените присъствени учебни часове в училище вследствие на въведените противоепидемични мерки в страната не са участвали в обучение от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии или частично са се обучавали с учебни материали на хартиен носител, както и да спомогнат за по-ефективното сътрудничество с педагогическите специалисти.

¹⁰ За целите на настоящата операция и съгласно Стратегията за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система (2014-2020), ученици в риск от отпадане се считат :

- ученици от семейства, които са обхванати от безработица, ниски доходи, понижен жизнен стандарт, бедност и др.;
- ученици с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежения и кризи в семейството; ученици с отрицателно въздействие на домашната среда; ученици с функционална неграмотност и ниско образование на родителите и др.;
- ученици с трудности в усвояване на учебното съдържание, липса на навики за учене; ученици с негативни нагласи към образователния процес, липса на мотивация, голям брой отсъствия и др.;

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

	<p>прогимназиален към гимназиален етап на образование и ученици в училищата с по-ниска концентрация на ученици в риск от ранно отпадане; ученици от маргинализирани групи, като например ромите; педагогически специалисти и др. заинтересовани страни (родители, вкл. от маргинализирани групи като например ромите, представители на неправителствени организации, образователни медиатори, социални работници, ромски авторитети и лидери и др.).</p>
Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ (в лева, ако е приложимо) по операцията	Не е приложимо
Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ (в лева, ако е приложимо) по операцията	140 923 698 лв.
Съфинансиране от страна на бенефициента (ако е приложимо)	Не се изисква
Съответствие с нормативната уредба за регулиране на държавните помощи (ако е приложимо)	<p>Общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система и контролирано от държавата, може да се счита за нестопанска дейност. Във връзка с това Съдът е приел, че държавата: „създавайки и поддържайки такава система на публично образование, която се финансира поначало от държавния бюджет, а не от учениците или от техните родители, [...] не цели да се ангажира с платени дейности, а изпълнява своята мисия по отношение на населението в социалната, културната и образователната сфера“¹¹</p> <p>Конкретният бенефициент Министерството на образованието и науката е държавен орган, провеждащ политика в сферата на общественото образование. Крайни ползватели са ученици, нуждаещи се от допълнителна мотивация и дейности, за да са пълноценни участници в обществената образователна система.</p> <p>При избора на външни изпълнители ще бъдат прилагани процедури по реда на Закона за обществени поръчки въз основа на открити, прозрачни и недискриминационни процедури.</p>

- ученици с ниска степен на готовност за училище; ученици с липса на познавателна мотивация, липса на мотивация на родителите за получаване на образование и др.;
- ученици с комуникативни затруднения, ученици с трудна адаптация към изискванията в училище и др.

¹¹ Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01)

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

	Предвид гореизложеното, настоящата операция не попада в обхвата на приложимите разпоредби за държавни помощи.
Допустими разходи	<p>Допустимите разходи са в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1303/2013, ПМС №189/2016 г., правилата на ОП НОИР и следва да са необходими за изпълнението на допустимите дейности по процедурата.</p> <p>Преки разходи</p> <p>Включват всички необходими разходи за изпълнението на дейности 1-8.</p> <p>Допустимите разходи за някои от преките дейности ще бъдат определени според броя на учениците, включени в изпълнението на тези дейности, както и при отчитане на специфичните им потребности от обучения за придобиване на базови компетенции, въз основа на стандартна таблица на единичните разходи в съответствие с член 67, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. (съответно чл. 55, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ) и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 1304/2013.</p> <p>Непреки разходи</p> <p>Разходите за организация и управление ще бъдат определени чрез прилагане на единна ставка към преките разходи, изчислена съгласно член 68 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. и Националната методология за определяне на размерите на единна ставка за финансиране на дейности за организация и управление на проекти, съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове, одобрена от Министерски съвет на 03 май 2017 г.</p>
Процент на прилагано „кръстосано финансиране“ до (ако е приложимо)	Не е приложимо
3. ИНДИКАТОРИ	
За изпълнение	<ul style="list-style-type: none"> Училища, предлагащи дейности за повишаване мотивацията за учене, чрез развитие на специфични знания, умения и компетентности – 1500¹²

¹² По данни на МОН броят на училищата в страната през втория срок на учебната 2017/2018 г. са 2384, от тях 940 са училищата с висока концентрация на ученици в риск от ранно отпадане, които са групирани от 1-ва до 5-та група съгласно класификацията на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование и 560 са училищата с по-ниска концентрация на ученици в риск от ранно отпадане, в които дялът на учениците в риск от ранно отпадане е поне 2 % от общия брой на учениците.

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

	<ul style="list-style-type: none"> Брой ученици, обхванати от дейности по кариерно ориентиране – 47 340¹³ Деца, ученици и младежи от маргинализирани общности (вкл. роми), участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция – 32 898 <p><i>Индикаторът отчита учениците, които са получили обща подкрепа за личностно развитие в рамките на дейности 3а и 4а по операцията. Същите не се вземат предвид при отчитане на специфичния индикатор за изпълнение „Ученици в риск от отпадане от образователната система, включени в дейности по процедурата“.</i></p> <p>Специфичен индикатор за процедурата:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ученици в риск от отпадане от образователната система, включени в дейности по процедурата – 120 000
За резултат	<ul style="list-style-type: none"> Деца, ученици, младежи от етнически малцинства (включително роми), интегрирани в образователната система – 28 950 <p><i>Индикаторът отчита учениците, които са получили обща подкрепа за личностно развитие в рамките на дейности 3а и 4а по операцията. Същите не се вземат предвид при отчитане на специфичния индикатор за резултат „Относителен дял на учениците, напуснали по необективни причини формалното образование от общия брой ученици“</i></p> <p>Специфичен индикатор за процедурата:</p> <ul style="list-style-type: none"> Относителен дял на учениците, напуснали по необективни причини ¹⁴ формалното образование от общия брой ученици¹⁵ - не повече от 1,43% Подобри образователни резултати на учениците от маргинализирани групи като например ромите, след

¹³ Съгласно данни, предоставени от Центъра за информационно осигуряване на образованието, общият брой на учениците от 5-ти до 7-ми клас е 189 362 ученици. Стойността на индикатора е изчислена на база 25% от общия брой ученици.

¹⁴ За целите на настоящата операция за необективни причини за напускане на формалното образование се считат следните причини:

- преместване на ученика, за което няма потвърждение (ученици до 16-годишна възраст);
- нежелание;
- семейни причини.

¹⁵ Целевата стойност на индикатора е изчислена на базата на извършен анализ и оценка на предложените за промяна индикатори на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 - 2020 г. По данни на НСИ към настоящия момент относителният дял на учениците, напуснали по необективни причини формалното образование е 1,54% от общия брой ученици. Целевата стойност на индикатора (не повече от 1,43%) ще бъде изчислен въз основа на данните на НСИ за учащи и напусналите образователната система по причини и степен на образование за последната учебна година, през която са изпълнявани дейности по настоящата операция, т.е. кумулативно за периода на изпълнение на операцията.

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

	<p>приключване на учебен срок или на учебна година в рамките на периода на изпълнение на проекта - 10 %</p> <p><i>Индикаторът отчита средния процент на подобряване на образователните резултати на учениците от маргинализирани групи, които са получили обща подкрепа за личностно развитие в рамките на дейности 3а и 4а по операцията, за учебен срок или за учебна година в периода на изпълнението на проекта, спрямо нивото на образователните им резултати преди участието им в тези дейности, т.е. спрямо предходния учебен срок или година. <i>Промяната в оценката на ученика се сравнява с началната стойност, като 0,05 единици от количествената оценка се равняват на 1% повишение.</i></i></p>
4. УПРАВЛЯВАЩ ОРГАН	
Наименование	Изпълнителна агенция „Програма за образование“

МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ДИРЕКТНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ „ПОДКРЕПА ЗА УСПЕХ“

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ:

Проектното предложение се оценява съгласно съответните разпоредби на Раздел III „Директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ от Глава трета „Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕСИФ, включително чл. 44, ал. 5 от ЗУСЕСИФ. За да бъде допуснато до предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да отговаря на всички подраздели от Таблицата за оценка на административното съответствие и допустимостта и успешно да е преминало техническа и финансова оценка.

Оценката на проектното предложение се извършва в съответствие с посочените по-долу критерии. Критериите са обособени в раздели и подраздели. При оценката всеки подраздел получава „ДА“ или „НЕ“.

За да бъде допуснато до директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да е получило „ДА“ на всички подраздели от Таблицата за оценка. Проектното предложение получава „ДА“ на съответния раздел, само в случай че е получило „ДА“ на всички подраздели в рамките на същия.

В резултат от техническата и финансова оценка на проектното предложение, Оценителната комисия следва да отстрани заложените от кандидата дейности, в случаите, когато те са недопустими, необосновани или не са свързани с изпълнението на целите на операцията. Оценителната комисия следва да извърши редукция на бюджета на проектното предложение в случаите, в които разходите са недопустими или необосновани или е установено дублиране на разходи или планираните стойности не съответстват на определените ограничения, като се съблюдава изискването за процентно съотношение между отделните разходи (където е приложимо).

I. ТАБЛИЦА ЗА ОЦЕНКА НА АДМИНИСТРАТИВНОТО СЪОТВЕТСТВИЕ И ДОПУСТИМОСТ

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА АДМИНИСТРАТИВНО СЪОТВЕТСТВИЕ ¹⁶	ДА	НЕ	Н/П
1. Проектното предложение е представено чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) – https://eumis2020.government.bg и е получено в срок.			

¹⁶В съответствие с чл. 44, ал. 4 от ЗУСЕСИФ, когато се установи че кандидатът не е представил някои от посочените документи в т. 23 от условията за кандидатстване или друга нередовност, УО изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Срокът за оценка на проектното предложение спира да тече до датата на тяхното отстраняване.

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

2. Формулярът за кандидатстване е подписан с квалифициран електронен подпис (КЕП) от законния представител на кандидата или оправомощено за целите на подаването на проектното предложение лице.			
3. Заповед за упълномощаване на лице, което да представлява конкретния бенефициент по конкретния проект и да подписва всички документи, свързани с подаването, оценката на подаденото проектно предложение, предоставянето на документи, необходими за подписването на административния договор за предоставяне на БФП и изпълнението на проекта, прикачена в ИСУН 2020.			
4. Декларация на представляващия кандидата, попълнена по образец към Условието за кандидатстване, прикачена в ИСУН 2020.			
5. Декларация от кандидата относно задължението да представя оригинали на УО, попълнена по образец към Условието за кандидатстване, прикачена в ИСУН 2020.			
6. Декларация за съгласие на кандидата за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ, попълнена по образец към Условието за кандидатстване, прикачена в ИСУН 2020.			
7. Декларация за липса на двойно финансиране, попълнена по образец към Условието за кандидатстване, прикачена в ИСУН 2020.			
8. Автобиографии на членовете на екипа за управление на проекта, попълнени по образец към Условието за кандидатстване, прикачени в ИСУН 2020.			
9. Детайлна разбивка на разходите, попълнена по образец към Условието за кандидатстване, прикачена в ИСУН 2020. (ако е приложимо)			
10. Оферти и/или извлечения от каталози на производител/доставчик и/или проучвания в интернет за активи/услуги – с предложен и цени от производителя/доставчика, прикачени в ИСУН 2020. (ако е приложимо)			
КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ДОПУСТИМОСТТА	ДА	НЕ	
1. Кандидатът е допустим, съгласно т. 11 от Условието за кандидатстване.			
2. Кандидатът е пряко отговорен за подготовката, управлението и изпълнението на дейностите по проекта, а не изпълнява ролята на посредник.			

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

3. Проектното предложение отговоря на изискванията за териториален обхват, съгласно т. 5 от Условиата за кандидатстване.			
4. Продължителността на проекта е в съответствие с т. 18 от Условиата за кандидатстване.			
5. Дейностите са допустими съгласно т. 13 от Условиата за кандидатстване. <i>В случай, че проектното предложение не съдържа нито една допустима дейност, съгласно т. 13 от Условиата за кандидатстване, то ще бъде отхвърлено.</i> <i>В случай, че проектното предложение съдържа недопустима/и дейност/и, на етап техническа и финансова оценка оценителната комисия следва да ги отстрани, както и предвидените за тях разходи.</i>			
6. Дейностите по проекта НЕ са били стартирани, физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на проектното предложение за финансиране по програмата, независимо дали всички свързани плащания са направени от бенефициента или не съгласно т.1 , т.7 и т.10 от Формуляра за кандидатстване.			
7. Планираните разходи са допустими съгласно т. 14 от Условиата за кандидатстване. <i>В случай, че проектното предложение съдържа недопустим/и разход/и, на етап техническа и финансова оценка оценителната комисия следва да ги отстрани.</i>			
8. В проектното предложение са заложили целеви стойности на индикаторите за изпълнение и резултат, които са количествено определени с положителни целеви стойности, различни от 0.			

II. ТАБЛИЦА ЗА ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА

Раздел	ДА/НЕ	Част от Формуляра за кандидатстване
1. Финансов, технически и административен капацитет		
1.1. Финансов капацитет: Кандидатът е в състояние да осигури необходимото финансиране за изпълнение на дейностите по проекта.		5, 7, 11
1.2. Технически капацитет: Кандидатът има успешно реализиран поне един проект през последните три години, който е от типа или с финансовите особености или с обхват като настоящия проект или по-голям;		2, 3, 11

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

и/или имат поне 1 година опит в изпълнението на дейности, подобни на тези, включени в проектното предложение.		
<p>1.3.Административен капацитет:</p> <p>Изборът на експерти в екипа за управление на проекта е в съответствие с Указанието на УО на ОП НОИР за конкретни бенефициенти относно изискванията за сформирание на екипите за организация и управление на проекти. Всички членове на екипа за управление на проекта имат опит в управлението и/или изпълнението на проекти и/или сходни дейности.</p> <p><i>В случай че числеността на екипа за организация и управление на проекта не съответства на Указанието на УО на ОП НОИР за конкретни бенефициенти, оценителната комисия следва да го редуцира като не взема предвид в процеса на оценка административния капацитет на съответните лица.</i></p>		7, 9, 11
2. Описание на дейностите и организация на изпълнението		
2.1. Формулирани са конкретни и реалистични цели, които съответстват на целите на процедурата. Налице е връзка между целите и предвидените дейности и резултати.		1, 11
2.2. Целевите групи са описани и са количествено определени. Нуждите им са ясно идентифицирани.		11
2.3. Дейностите са описани детайлно, включително начините за изпълнението им и резултатите от тях. <i>В случай, че проектното предложение съдържа недопустима/и дейност/и, оценителната комисия следва да ги отстрани, както и предвидените за тях разходи.</i>		7, 8
2.4. Заложените дейности допринасят за постигане на индикаторите за изпълнение и резултат на операцията.		7, 8
2.5. Конкретният бенефициент е идентифицирал методи за превенция на обучителни затруднения и преодоляване на системни пропуски при усвояване на учебното съдържание от учениците в риск от		7, 8

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

преждевременно напускане на образователната система.		
2.6. Конкретният бенефициент е предоставил информация относно начина и методите за идентифициране на целевата група, която ще бъде подкрепена чрез дейности за кариерно ориентиране за подготовка за преход към следващ образователен етап.		7, 8
2.7. Планът за действие е балансиран и реалистичен, съобразен е със спецификата на дейностите и продължителността на проекта и отразява логическата връзка на целите и дейностите.		7, 11
2.8. Проектното предложение допринася за реализиране на хоризонталните принципи на ОП НОИР (устойчиво развитие; равни възможности и недопускане на дискриминация; равенство между половете).		11
3. Устойчивост		11
3.1. Проектът създава модел, който може да бъде мултиплициран.		11
3.2. Устойчивост на въздействието върху целевите групи след приключване на проекта - Предвидена е възможност ползите от проекта за целевите групи да продължат да съществуват и след края на финансирането.		11
3.3. Финансова устойчивост след приключване на проекта – Кандидатът е посочил потенциалните източници за финансиране след приключване на проекта и те са реалистични и надеждни.		11
3.4. Институционална устойчивост след приключване на проекта – Кандидатът е посочил конкретни ангажименти във връзка с осигуряване на устойчивост на дейностите и техните резултати след приключване на проекта.		11
4. Бюджет и ефективност на разходите		5, 7
4.1. Налице е съответствие и логическа връзка между дейности и разходи (всички предвидени разходи съответстват на планираните дейности).		5,7

КН.НОИР.П.0821 – окончателен

4.2. Заложените суми са съобразени с наложилите се в страната пазарни цени (ако е приложимо) и/или заложените ограничения на разходите по процедурата са спазени при формиране на бюджета. Разходите са допустими и не се дублират. <i>В случай че проектното предложение съдържа недопустими разходи или разходи, които се дублират, оценителната комисия следва да ги отстрани.</i>		5,7
4.3. Предвидените разходи са необходими за изпълнение на проекта и за постигане на заложените индикатори.		5,7